

ЯНГИ ЁҚУВ
ИЛИ БОШЛАНИШИ
ОЛДИДАН

БИЛИМ — ҲАЁТ КАЛИТИ

ОЙДИНИЙУЛ

Икки чети кўм-кўк дарахтлар билан қопланган текис асфальт кўчадан соҳиларига оқ ораганлар, ўйчан кўзларидан меҳр ёлғиз турган бир аёл бормоқда. Ўтган кетганлар кўчаларини кўнсаларига қўйиб, унга салом беришди. Аёл бу ёзозлардан меҳри товланиб, ҳурматга-ҳурмат билан жавоб қилди. Ўқитувчининг мўҳаббатас тўғрисида яна бир бор ҳис этди. Кўчадаги аёл шундай ўқитувчиларнинг бирида Маъсума опа шогирди Рихси Худобро ва билан узоқ суҳбатлашиб қолди. Рихсининг ишларини, аҳолиларини суриштириш, ундан қимматли маслаҳатларини аямди.

Рихси—Маъсума опанинг севимли шогирдларидан. Маъсума опа Рихсининг онасини яхши танирди. У мактабда фаррош бўлиб ишларди. Ёз кўчаларининг бирида Маъсума опа район халқ маорифи бўлими мажлисида келиб турганда, Рихси билан онаси кўриб қолди. Рихсининг кўзлари йилдан қизарган, онаси эса анча асабийлашган эди. Маъсума опа уларни уйга тақдир қилган, аниқлиш оҳангиде сўради.

— Келинлар, тинчликми, нима гап ўй?

— Тинчлик, Маъсума опа, лекин... — деб гап бошлади қизнинг онаси. — Биласизми, опа, мен ҳам қизимнинг ўқимаслиги бўлишини, сиз ва бундан ўқитувчи бўлишини истайман. Аммо, ўқитувчи шартини билишасиз. Шунинг учун, аввал бир-икки йил ишласин. Ўқиб бўлса қочмас дедим. Бугун бўлса бориб, ҳужжатларини топшириб келибди.

— Жула ахир, ахир ҳам ишлаб, ҳам бундан вақтингизда ўқиб бўлмайми.

— Маъсума опа, мен қизимнинг кундузи ўқитишга қарши эмасман. Лекин кейинги йилларда укалари, уй ишларида ўқитиш, анча ўқитишдан қўлиб кетди. Қиз оламникин? Ахир, ўқитиш қирғин оқини эмас, дейишдики?

— Галингиз тўғри, лекин қизнинг астойдил ўқиса, қарақат қилса, аёлбига ўқитишга қаради. Мен Рихсини билман, анча тиришқоқ. Иттиҳонларга тайёралинида эса ўзим ёрдам берман.

— Умрингиздан барана толинг, қизим, — дея онаси уни дуо қилар экан, Рихси устозига миннатдор кўзлари билан қаради. Бу уйдан у бир олам севиниб билан қайтди. Ростини айтганда Рихсининг ўзи ҳам институтга киришган, келажакда ўқитувчи бўлишига унчалик ишонмаган эди. Лекин Маъсума опанинг ўқит-насиҳатлари, берган таълимлари тўғрисида Рихси орасига эришди. Бугунги кунда Рихси Худобро ва Куйбишев районидан 209-мактабда таълим олиб ўқиб, ўқитишга дарс бермоқда. Устозининг олдида ҳол-аҳвол сўраб, ундан маслаҳатлар олишга тез-тез келиб туради. Шуларни ўйлар экан, бештиёр Маъсума опанинг кўз ўнгидан ўзининг ҳаёти ўта бошлади.

— Ўқитувчиликка ҳавасини унда биринчи устози Бону Исмоилова уйғотди. Уни биринчи қўриқдаёқ Маъсуманинг мурғаклиги қалбига бу аёлга нисбатан муҳаббат туғилган эди. У мактабни битириб, олий ўқув юртида ўқитиш давом эттирмоқчи эди. Лекин шартини бунга аёл қўймади.

Бир кун Маъсума ўйга келса онаси уйда хомуш ўтирибди. Нима бўлди, ойижон, нега хомушсиз?

— Ҳа, қизим, ўқитишдан қайтдингми, бери кел. Ёнимга ўтир, сенда галим бор.

Маъсума иттиҳонга онасининг рўйрасига келиб ўтирди. Онаси гап бошлади.

— Мана, катта қиз бўлиб қолдинг, бугун аяни Ойша хола одам юбурди, розилик бериб юбурди.

— Ойижон, ахир ўқитишми? Ўқитиш нима бўлади? Онасининг қолларини чимирди.

— Қиз бола бошинг билан ўқитиш сенига ким қўйибди, Сен қозон-товоқ, уй-рўзгор ишларини ўқитгин.

Онаси алланасаралар деб аяча гапирди. Маъсуманинг кўзига ҳечасара кирмас, ўз ўйлари билан ўзи банд эди.

Бир ҳисобда онасига ҳам

ЛАВҲА

қийин. Онасининг армияга қадрланганига бир ойдан ошди. На хат бор, на хабар. Бир ёқда уруш, очарчилик, онаси жуда ҳам қийналиб кетди. Шуларни ўйлар экан, Маъсума тақдирига таян берди.

Ун олти ёшида Маъсума катта онага келин бўлиб тушди. Тақдирини қарангки, Маъсуманинг қайнониси ҳам турмуш ўртоғи Неймат Исмаилов ҳам ўқитувчи эканлар. Бунда Маъсуманинг ўқитиш бўлган иштиёқи яада кучайди. Лекин бунга эҳтишмай анча вақтгача қийналиб қолди. Ахир бир кун Неймат онага маънасини билдирди. Умр йўлошини Маъсуманинг орасига қанот боғлади. Шундан кейин Маъсума кечки мактабда

Ўқитиш давом эттирди. Мактабда ўқитиш битиргач эса 1957 йилда Нозомий номидаги педагогика институтидан таълим факультетининг сиртқи бўлимига муваффақиятли имтиҳон топширди ва кутубхонага ишга жойлашди.

Рўзгор, фарзанд, иш, ўқитиш... бир вақтингиз ўзида барчасини олаш жуда ҳам қийин эди. Лекин қайнона ва турмуш ўртоғининг мададлари унга далда бўлди.

Маъсуманинг ораси ушладди. Ўқитиш битиргач уни Куйбишев районидан 207-мактабга ўқитувчи қилиб юборишди.

— Ўқитишнинг биринчи қалдирғочларини қабул қилганда, қанчалар қувонгани, ўттиз юфти қўзининг унга тинчлиб турганини ҳис қилиб қанчалар қайғуланганини Маъсуманинг кечадигек ёнда.

Маъсума ўз касбига меҳр қўйиб, астойдил ишлаб боришди. Дасларини мароқли ўқитишга, кўргазмалар қўриқларига воситасида ўқитишларини дарсга жалб қилишга, фанатгина дасларини билан келажакда бошқа адабиятчилардан ҳам фойдаланишга қарамак қилди. Ўқувчилар билан суҳбатлар олиб борди. Оналарини билан яқиндан танишиб, ҳар бирининг онасини шартини, муҳитини ўрганди.

Маъсума ёш бўлгани учун аяча қийналиди. Аммо, у бунга ишладди, кўнглини кўнглини, кўнглини, кўнглини. Устозлари Бону Исмоилова, Маъсума Асқаровалардан ўрганди. Бу йилларда ўз касбига қайтди. Маъсума ўз фани бўйича тулиқ ўқитишга эришди. Раҳбарлик қилган синфи эса мактабда энг илғор синф номига сазовор бўлди.

О. ИСРОИЛОВА,
ТошДУ студенти.

Ассалом, мактаб! Р. Альбеков фотосы.

ҚУРУВЧИЛАР СОВҒАСИ

Бўстонлик районда ўқувчиларнинг турли тўғаракларда қатнашишлари учун барча имкониятлар яратилган. Райондаги маданият уйларида, мактабларда бадий ҳаваскорлик, фото, бичиш-тиқиш, расм чизиш ва бошқа қўлбел тўғараклар ишлаб турибди. Аниқсиз, болаларнинг музикага бўлган қизиқишлари ортди борлиги. Янги ўқув йили арафасида Ҳазрат шайх киёнонгойлар қурувчилар билан яна бир совға олдилар. Бу ерда 400 кишига музикадан таълим олишга фойдаланишга топширилди. Унда музика ихлосмандларининг санъат сирларини ўрганишлари учун ҳамма қўлайликлар бор.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Октябрь райони халқ маорифи ходимлари янги ўқув йилига пухта ҳозирлик билан келдилар. Райондаги ҳамма мактаблар машғулотлар бошланганига тахт қилиб қўйилди.

Мактаб ўқув кабинетлари сони қўлайтирилди. Улар учун 167 минг сўмлик ўқув-техника воситалари, 180 минг сўмлик турли инвентарлар, 50 минг сўмлик янги қўлампалар сотиб олинди.

Мактабларини янги ўқув

Редактор
Н. НАСИМОВ.

КАСБИ БОРНИНГ—ФАҲРИ БОР

Бугун область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи Ойил Мусоевич Мусоевичнинг қайфияти ҳар қачонгидан ҳам чоғ. У турли устидо таълимнинг турли хатлар билан танишар экан, кўз қўйиладиган сатрларга тушибди. «Хушхалиқ Ойил Мусоевич, Ангренда яна бир ҳунар-техника билим юрти очиб тўғри қилинган. Уни менинг икки неварам битириб чиқди. Волода бинойидек ғишт терити, Қоста эса дурадгор. Фарзандларининг меҳнатини кўриб қўзим қувонади. Уларни тарбиялаган 17-йил юртининг ўқитувчилари ва мастерларига ҳам катта раҳмат. Салом билан меҳнат ветерани Надежда Ковалева...»

— Тўғрисики айтиш керак, бунақа хатларни ўқиганимда ўзимда йўқ қувониб кетаман, — дейди бошқарма бошлиғи, — чунки яқиндаги шаҳар ва районларда ҳунар-техника билим юртлари қўриш, уларга ёшларини жалб этишда мушкулликлар мавжуд эди. Ўшда ота-оналар болаларини ҳунарни қилишни афсал деб билмоқдалар. Икки-юиллардаги партия, совет ходимлари эса ҳунар-техника таълимига эътиборини қўймай қўйди.

Ҳақиқатан ҳам областимизда кейинги йиллар ичда ёш ишчи-назорлар тайёрлангани билан уларнинг билим юртлари сони ортди бормоқда. Шу беш йил давомида ҳунар масканларини 40 минг 700 нафар йигит-қиз битириб, саноат ва қишлоқ ҳўхалиғига тармоқларга йўл олди. Билан юртларини битирган талабалар меҳнат коллективларда ўз ўрниларини топтомоқдалар.

Олмалик шаҳридаги 126-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртида ёшларни касбга ўргатиш билан бир-

га, уларни ўзаро ҳамкорлик, коллективизм, таълимийлик руҳида тарбиялашга катта эътибор берилмоқда. Натигада бу ўқув масканининг битирувчилари иш жойларида тезда қўлга ташилан модалар ва етакчи лавозимларига қўтарилоқдалар. Ҳозирги пайтда қурилиш объектларида прораб, бригада бошлиғи, участка бошлиғининг ёрдамчиси бўлиб ишлаётган Сергей Муроджонов, Ольга Пискунова, Сергей Люкинлар ана шундай ёшлар жўмласидандир.

Қишлоқ ҳунар-техника билим юртларида ҳам касбининг руҳи ағаллаш учун барча шартнолар яратилган. Ҳар бир ўқув юрти камидан учтадан трактор, иккитадан

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

комбайн, бештадан ҳар хил механизмлар ва ишлаб чиқариш учун зарур майдондаги ер билан таъминланган. Ўқувчилар дала техникасини сирларини ағаллаш билан бирга ўзлари пахта ҳосили этиштириш борасида ҳам куч ва қобилиятларини синнаб кўриб дурсин. Қўриқчиларга ҳунар-техника билим юрти таълимида кадрлар маскани ўқувтаълим мактабларида ҳам шаклланиб бормоқда. Улар ўқитиш ишлаб чиқариш билан боғлиқ ҳолда олиб бораётирлар. Натигада мактабни битирган ўқувчи механизмчи касбига ҳам эга бўлаётир.

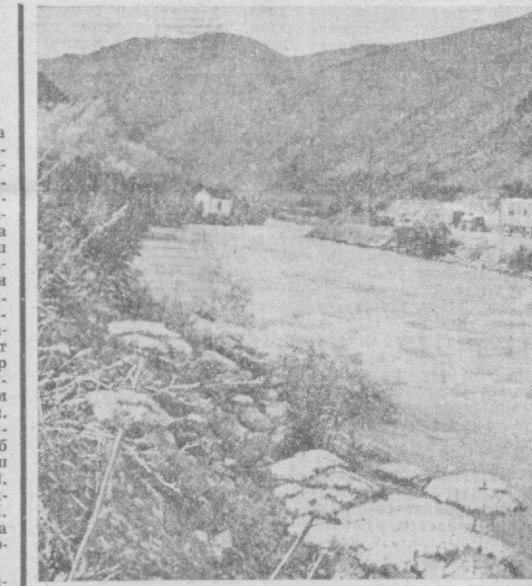
Билим юртларидаги машғулотлар жараёнида ёшларга ишлаб чиқариш новаторлари, таълим кишиларининг меҳнат йўлларини ибрат қилиб қўриқтилоқда. Бир вақтлар Чиноз районининг Олмасор посёлкасида жойлаш-

ган 1-қишлоқ ҳунар-техника билим юртида номи иттифоқчиларта машҳур бўлган икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ёшнинг мукофотининг лауреати механизатор Турсунов Оқунова ўқиган эди. У кадрлар ўқитиш жойига тез-тез келиб туради. Механизатор бўлишини орзу қилган қизлар даврасида бўлиб, уларда бу ихтисосга чексиз меҳр уйғотди. Социалистик Меҳнат Советининг депутаты Надежда Иванова Ермолова ҳам ана шундай жонқуярлардан. У шаҳарда 12-ҳунар-техника билим юртига туғатиб шу ердаги 180-қурилиш трестига ишга ўтган эди. Бўёқчи-сувоқчилар бригадасининг бригада бошлиғи Н. Ермолова бугунги кунда ёшларга ўз тажрибасини ўргатиб бормоқда.

Бундай анъанавий ўқитишлар янги ўқув йилида ҳам давом эттирилади. Ёш ҳунар ўргатувчилар бевосита корхоналар ва дала ҳамда фермаларда бўлиб ўз ихтисосликларини бўйича пешаданлар билан суҳбатлашади. Улардан ўрганадилар.

Сентябрнинг биринчи кунини улар учун яада қувончли бўлади. Ҳар бир билим юртида машғулотлар «Лекин партияси бизни коммунизм сари етаклайди» деган ленинча дарс билан бошланади. Обастдаги 52-ҳунар-техника масканининг 13200 нафар талабаси таънанали лекцияда туриб плмлар оқитиш оқини дохил шўнлига бағишлаб шеърлар айтишлар, қўшиқлар қўйиладилар. Бу тадбирлар бизнинг жамиятимизда ёшларнинг тақдирини порлоқ эканлиги ва ҳўхалиқ касб-ҳўнарини ағаллашга имкониятлар яратилганини қўриқувчи тантаналарга айланади. Ўғил-қизларга яратилган қўлайликларидан ота-оналар дили ҳам беҳад аярайди.

С. ҲАСАНОВ.

ТОҒ ДАРЭСИ ШҲХ ВА АСОВ БУЛАДИ. А. Абалая фототўюди.

СПОРТ

БИРИНЧИ ЛИГАДА АҲВОЛ ҚАНДАЙ

Мамлакат чемпионати биринчи лигасида пешаданлик қилган Симферополнинг «Таврия» командаси Қутанас ва Лангугида бўлган икки учрашувда бор-йўли битта очко олган. «Днепр» футболчилари қарсонбошлиқини ўз қўлларига олдилар. Лекин бу ҳол узоққа бормасди. Охирги турда ўз майдонда Ставropolнинг «Динамо» командаси 4:1 ҳисобида нағлубитга учратган «Таврия» ана жадалда биринчи ўринга чиқиб олди. «Днепр» эса Смоленскда «Искра» меҳмон бўлиб, 0:3 ҳисобида енгилди.

«Бўстон» ҳам кейинги учрашувларни муваффақиятсиз ўтказмоқда. Жиззак футболчи-

ларни ўз майдонларида бўлган иккита ўйинда бир очко билан қиёволаиб, Кересовода «Қўзбаси»га 0:2 ҳисобида ютқазди.

Биринчи лига командаларини бугунгича турнир жадалларида аҳоли қўлингича:

Командалар	У. Т. О.
«Таврия»	28 33-23 29
«Днепр»	29 34-31 37
«Металлист»	29 41-26 37
«Полмир»	29 41-35 33
«Факел»	29 29-22 33
«Искра»	29 33-26 32
«Заря»	29 46-41 31
«Жальгирис»	29 38-25 31
«Колос»	29 43-32 29
«Бўстон»	29 30-30 29
«Спартак» [ИФ]	29 36-39 29
«Шинник»	29 27-28 29
«Динамо»	29 38-44 28
«Спартак» [Ор]	29 27-32 28
«Қўзбаси»	29 40-49 27
«Искра»	29 33-32 27

«Торпедо» 29 32-32 27
«Турья» 29 42-50 27
СКА [Од] 28 32-29 25
«Металлург» 29 34-47 25
«Крилья Советов» 29 20-35 23
«Спартак» [Ил] 29 23-32 22
«Уралмаш» 29 19-43 17

ТОШКЕНТЛИК ПОЙГАЧИНИНГ БРОНЗА МЕДАЛИ

Ерван шаҳрида ўсимлар ўртасида велоспорт бўйича мамлакат шахсий командасида иштирок этиб ўтди. 24 чемпионати бўлиб ўтди. 24 чемпионат иштирок этган бу биринчиликда Ўзбекистон вакиллари умумий бешинчи ўринни эгалладилар. Тошкентлик спартакчи Андрей Лисак 4 километрга шахсий пойгада маррага 4 минут 33,5 секундда етиб келиб, бронза совриндори бўлди.

«Мосфильм» киностудиясида суратга олиналган янги фильмда бош роллардан бирини ижро этишга ҳўзирлик қўраётир. Бадний фильмда машҳур композитор Максим Дунаевскийнинг 20 дан ортқ қўшини ижро этилади.

Шунингдек, «Ленинсовет» театри ижодий коллективи партиянинг бўлажак XXVI съезди шарафига саҳналаштиратган янги спектаклда ҳам М. Боярский баш ролни ижро этади.

Р. УСМОНОВА.

КАМАЛАК ЖИЛОСИ

«Юбилей» спорт саройи томошалар билан гажум. Барча «Олимпиада камалаги» деб номланган концерт программасининг бошлангиш сабрсанглик билан кутмоқда. Программанинг бундай деб номлангани бежиз эмас. Ўқитишда Б. Б. Олимпиадада ўқитилган катташчиларга маданий ҳўзат қўриқатган ансамбль бугун тошкентликлар ҳўзарида. Санъаткорлар ўзла-

рининг катта спорт анжуманига бағишлаб тайёрлаган концерт программаларини намойиш этишляпти.

Саҳнада ранго-ранг курлар рақси. Шаррос баҳор ёғиридан сўнг ялт этиб қўшай чиқади, уфқда гўзал камалак жилоланади. Гўзал қизларнинг табиат ҳўсинидан нўсха олган либоси, жозибали рақси ана шу курлар оғушида яада жо-зибадор ва мафтункор. Уларнинг «Олимпиада» деб номланган рақсларини томо-

шабинлар узоқ олқиплашди.

«Қўшқ бонга ҳаминша ҳам-роҳ» Бутунитфок конкурсини лауреати «Новой время» ансамбли ўз чиқишини ана шундай бошлади. РСФСРда хўзмет қўриқатган артист Игорь Киричукнинг эълон қилган наватдаги номерини томошаларлар гўлдорус қарсақлар билан кутиб олинди. Олқинлар оғушида саҳнада севимли кино ва

театр артисти Михаил Боярский пайдо бўлади.

У турли киностудияларда суратга олинган «Ичан устидоги ит», «Уч мушкетёр», «Она» каби фильмларда тақрирланган масаблар яратган. Ана шу фильмлардаги ҳамда театр саҳнасида яратган персонажлар қўшинини бугун тошкентликларга ҳадд этляпти.

— Мен дўстлик шахри Тошкентга келганимдан и-

лоҳияда бахтиёрман, — дейди артист биз билан суҳбатда, — тошкентликларнинг чин санъат оғини эканликларига аввалги сафаримда ҳам тўла ишонч ҳўсёл қилган эдим. Ўшандаёқ меҳмоннавоз ва санъатсезвар халқ юрагини турдан жой олганди. Шаҳар ҳам, саҳна ҳам иссиқ. Лекин, томошалар олдиш билан ҳам ҳароратландир. Дарвоқе, санъаткор умун энг катта бахт шунда.

Санъаткорнинг наватдаги режисар билан қи-яндиқ. У ҳўзир ҳўшовоз хонанда Алла Пугачева би-

РЕКЛАМА

ХўРМАТЛИ ХАНДАСЕВАР ДўСТЛАР!
А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОХАТ БЎИДА
30—31 АВГУСТГА БЕЛТИЛАНГАН
XVII АНЪАНАВИЙ «МУШТУМ» КЕЧАСИ
КЕЧИКИРИЛАДИ
«МУШТУМ» КЕЧАСИНИ ЎТКАЗИШ ВАҚТИ Қў-ШИМЧА ЁЪЛОН ҚИЛИНАДИ.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1 СЕНТЯБРДА
1981 ЙИЛ ЎЧУН
МАРКАЗИИ, МАҲАЛЛИИ ҲАМДА ЧЕТ ЁЛ
ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА
ОБУНА БОШЛАНАДИ

Обуна «Союзпечать» агентликлари, алоқа бў-лимлари ва иш ҳамда ўқитиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар қабул қилиладилар.
ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ
«СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!
ШИМОЛИИ САНОАТ ЗОНАСИДА
(Сергели посёлкасида, саноат моллари бозори ёнгда)
4-ЕНИЛҒИ СКЛАДИ ОЧИЛДИ
ЕНИЛҒИ СКЛАДИДАН АНГРЕН, ҚУЗБАСС,
ҚАРАҒАНДА КўМИРЛАРИНИ
СОТИБ ОЛИШ МУМКИН

Гражданлардан яақа буюртмалар қабул қилинади, ша-ҳар корхоналаридан коллектив заявклар қабул қилиниб, марказлаштирилган ҳолда етказиб берилади. Сергели ва А. Ифромов районларининг аҳолиси учун ҳам қўмир уйларига етказиб берилади.

«ЎЗГЛАВТОПЕЛСЕТТОРТОРГ» БИЗНИ
ТОШКЕНТ ЕНИЛҒИ НАЗАСИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ ПРОГРАММАСИ

30 АВГУСТ
МАРКАЗИИ
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 10.05 — Гимнастика. 10.25 — Концерт. 10.55 — Ота-оналар, Силар учун. 11.25 — Жяхон халқлари ижоди. 11.55 — Сизни қизиқтирган китоблар. 12.40 — Москва. 13.55 — Объект. 14.25 — Спортлото. 14.40 — Дуно вокалари. 14.55 — Адресимиз—Совет Иттифоқи. 15.40 — Ер ва осмон саргузаштлари. Бадний фильм. 16.45 — Мўжизасиз-мўжизалар. 17.45 — Қозғонистон ССР ва Қозғонистон Коммунистик партиясининг 60 йиллиғига бағишланган ҳарбий парад ва Олмаота меҳнатқилларининг намоиши. 18.15 — Бомалар учун фильм. 19.00 — Салом, 1-синф ўқувчиси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва назм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва навоининг давоми. 21.30 — Время. 22.15 — Оламда нима гап! 22.45 — Совет кино усталари. Наби фанисе.

ТОЖИКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
ПРОГРАММАСИ

19.00 — Душанба қўриқату-лари.